

Daens Vandaag

Tweemaandelijks tijdschrift van het Priester Daensfonds

XXV, 3, 1-6-2001

*Waarde lezers,
Beste daensisten en sympathisanten,*

Het zijn slechte tijden voor de Vlaamse Beweging. Nooit eerder was ze zo verscheurd als vandaag. Ook de heksenjacht in de goede oude stijl à la Mac Carthy is weer geopend. Het enige wat er nog ontbreekt is de fysische confrontatie tussen de opposanten, maar voor de rest hebben we alles gehad in deze voor Vlaanderen ondermaatse en beschamende vertoning. Persoonlijke beschimpingen en afrekeningen brachten het niveau op vaudevillehoogte ware het niet dat hier intussen geschiedenis geschreven wordt! Is dit nu het uiteindelijk resultaat van wat na de verschrikkelijke oorlog 1940-1945 met zoveel moeite, idealisme, werkkraft en visie uit de puinen werd heropgebouwd: **“Tot statig als een eik voor U ons volk herbloeit !”** In volkse termen zou men kunnen zeggen dat Frans Van der Elst zich waarschijnlijk in zijn graf omdraait van schaamte en woede! En het gaat van kwaad naar erger, waarbij de toeschouwers al naar gelang hun positie of betrokkenheid, meewarig, spottend, cynisch, ongeloofend, maar ook tot tranen bewogen toekijken op dit kleinmenselijk spektakel. De hyena's en gieren uit alle partijen, ook zogezegde “broeders en zusters” wachten op de brokken die van tafel vallen. Profeten uit alle rangen, ook van francofone kant, gaan ons eens zeggen hoe het nu verder moet met die lastige Vlamingen. Uiteraard zijn heel wat leden en sympathisanten van het Priester Daensfonds afkomstig uit wat men eenvoudig “een flamingant nest” zou kunnen noemen en dat is niet zo gek als men de geschiedenis van het daensisme vanaf zijn ontstaan kent. Maar volgelingen van het gedachtegoed van Daens vindt men in diverse filosofische strekkingen. En zo kan geen enkele overtuigde Vlaming, uit welk nest ook, onberoerd blijven bij wat zich heden afspeelt voor onze ogen en hopen, samen met mij, dat uiteindelijk het gezond verstand het toch nog haalt op persoonlijke ambitie, machtsdrang of afrekening. De meeste ouderwetse huwelijken huldigen al jaren dit principe met goed gevolg. De moderne rage van vlugge scheiding “als 't niet meer gaat” valt steeds nefast uit voor de kinderen uit het eerste huwelijk die zich dikwijls, noch bij de nieuwe vader noch bij de nieuwe moeder, thuis of aanvaard voelen. Zij blijven steeds de grote dupe van een scheiding. Dames en heren op het Barricadenplein, denk ook tijdig eens aan jullie kroost en laat het niet verweesd achter!

Het nu al zo kleurloze politieke landschap kan er alleen nog maar wat grauwer gaan uitzien. Dat vragen samen met mij alle oprechte daensisten!

Herman Slagmulder, voorzitter Priester Daensfonds

Daens Vandaag

Verantwoordelijke uitgever:

Herman Slagmulder
Boudewijnlaan 130, 9300 Aalst
☎ en 📠 053 / 77 68 53

Hoofdredactie:

Frans Van Campenhout
Loweidestraat 2, 1700 Dilbeek
☎ en 📠 02 / 567 94 98

Opmaak:

Erik D'Hondt
Wijlgstraat 35, 9320 Erembodegem
☎ en 📠 053 / 77 44 97

Kernredactie:

Peter Dauwe, Wouter De Bruyne,
Erik D'Hondt, Herman Slagmulder,
Frans Van Campenhout en Emiel Van
Schuylenbergh.

Coördinatie publiciteit:

Emiel Van Schuylenbergh

* * *

Priester Daensfonds

Sociaal-culturele vereniging aange-
sloten bij het Overlegcentrum van
Vlaamse Verenigingen (OVV), bij de
Vlaamse Culturele Koepel (VCK) en
bij de Cultuurraad stad Aalst.

Maatschappelijke zetel:

Stadhuis, Grote Markt 3, 9300 Aalst

Correspondentie-adres:

Parklaan 30 bus 10
9300 Aalst
☎ en 📠 053 / 77 40 12

e-post: info@daens.org
webstek: www.daens.org

Raad van Beheer:

Voorzitter
Herman Slagmulder
Ondervoorzitter
Willy De Turck
Secretaris
Luc Geeroms
Penningmeester
Emiel Van Schuylenbergh
Leden

Stephan Beeckman, Mieke De Schep-
per, Peter Dauwe, Wouter De Bruyne,
Erik D'Hondt, Luc D'Hondt, Rob
Librecht, Roel Temmerman, Frans Van
Campenhout, Karel Van den Bossche,
Machteld Van de Perre, Louis Van Roy
en Ghis Willems.

Lidmaatschap van het Priester Daensfonds:

Jaarlijkse bijdrage: 500 BEF
Scholieren en studenten: 250 BEF
Ereleden: 1.000 BEF
Beschermden leden: 2.000 BEF
Rekeningnummer: 432 -5245521-01

* * *

Kaftontwerp: Erik D'Hondt

PRIESTER DAENS - STEUNFONDS VOOR DE IJZERTOREN

Ondanks de onverschilligheid en zelfs vijandigheid van sommige Vlamingen, zet het Priester Daensfonds zijn actie voort voor de museale invulling van de IJzertoren, het officieel erkende memoriaal van de Vlaamse Beweging.

Stortingen kunnen gebeuren op:

KBC 474-3100521-50 of GKR 068-2174746-33
of BBL 380-0043653-74

van *Bedevaart naar de Graven aan de IJzer* vzw, IJzerdijk 49, 8600 Diks-
muide, met vermelding 'Pr. Daens steunfonds'

Giften van 1.000 fr. en meer zijn fiscaal aftrekbaar.

Via het Priester Daensfonds ontving *Bedevaart naar de Graven aan de
IJzer* vzw reeds de som van **464.572 fr.**

Van den Eeckhautfonds, Lede 50.000 fr.
De Brouwer Carlos, Nieuwpoort 1.000 fr.

Nieuwe brochure van het Priester Daensfonds

DAENS EN HET DAENSISME

Achtergronden en verloop
van een sociale en politieke strijd

Mee in het kader van 25 jaar Priester Daensfonds publiceerde de
Vereniging van Vlaamse Leerkrachten (VVL), op initiatief en in
samenwerking met het Priester Daensfonds, een brochure over
de Daensistische Beweging.

Een greep uit de inhoud:

- Sociale en politieke context van de Daensistische Beweging.
- Het Daensisme, een beweging die haar tijd vooruit was.
- Priester Daens en de kerkelijke overheid.
- Een biografie van priester Daens, Pieter Daens, Alois De Backen
Hector Plancquaert en priester Florimond Fonteyne. -Litera-
tuur: korte fragmenten uit het oeuvre van 19de en 20ste eeuwse
Vlaamse schrijvers waarin de sociale situatie in de tijd van Daens
duidelijk wordt gemaakt.

Het geheel is rijkelijk geïllustreerd met foto's en reproducties.

Bestellen kan bij Luc Geeroms, Museum Oud-Hospitaal, Oude
Vismarkt 13, 9300 Aalst.

Prijs: 100 BEF (zonder portkosten)
80 BEF (vanaf 50 exemplaren).

DAENSDAG 2001

ZATERDAG 16 JUNI 2001

- 17 u.30 EUCHARISITIEVIERING in de Sint-Martinuskerk
Homilie door pastoor-deken Johan De Baere
Muzikale omlijsting door "Canticorum Jubilo" o.l.v. Frederik Meireson
Organist: Kristiaan Van Ingelgem
Uitreiking gedachtenisprentje tijdens de offergang
- 18 u.30 RECEPTIE naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van het P.D.F.
in de refter Technisch Instituut "Dames van Maria" (vlakbij C.C. De Werf)
Iedereen welkom!
- 20 u.00 TONEEL "Daens" door de toneelgroep "Nieuw Leven" (Aalst) in de
kleine theaterzaal -1 C.C. De Werf
Auteur: Gaston Van der Gucht
Regie: Ulrich D'Haese
Inkom: 250 BEF (kansapas: 50 BEF)
Voorverkoop: 200 BEF

ZONDAG 17 JUNI 2001

- 10 u.00 HULDE AAN HET DAENSMONUMENT op de Werf
Korte toespraak door Ghisleen Willems, beheerder P.D.F.
Fanfare "De Terjodenaren"
Vlaggenspel Alkuone
Bloemenhulde
- OPTOCHT naar de Grote Markt
- 10 u.45 ACADEMISCHE ZITTING in de Trouwzaal van het Stadhuis
Welkomstwoord door Herman Slagmulder, voorzitter P.D.F.
Voorstelling Daensprijs 2002 door Willy De Turck, o/voorzitter P.D.F.
Gastspreker: Willy Kuijpers
Poëzie en bindteksten: Elia Vermeulen
- 12 u.30 FEESTMAAL in de refter Technisch Instituut "Dames van Maria"
Leden en vrienden van het Priester Daensfonds kunnen ook
deelnemen aan het feestmaal.
Menu: Zalmsalade
Keuze uit: Tarbot in mousselinesaus
of Tournedos met groene peper
Koffie met gebak
3 glazen wijn naar keuze
- Prijs 500 BEF
- Gelieve dit mede te delen aan: Emiel Van Schuylenbergh
tel. & fax: 053 / 77 40 12

Het toneelstuk “DAENS” schetst het leven en de strijd van de gebroeders Daens, maar wil aan de toeschouwers vooral het ontstaan en de werking van de Christen Volksbeweging tonen.

Uitgaande van de figuur van Louise Mayart, de vrouw van Pieter Daens, zien wij flash-back-episodes uit het leven van de gebroeders DAENS en van de mensen waarmee of waartegen zij gestreden hebben.

Het toneelstuk DAENS

De noodzaak van het oprichten van een partij die de belangen van de christelijke arbeiders verdedigde wordt in diverse taferelen aangeduid. Een strijd van duizenden militanten, die naamloos hebben geleden om het lot van de arbeiders te verbeteren.

Het is een ode aan alle mensen die zich ooit hebben ingezet om de wereldbrief van paus Leo XIII “Rerum Novarum” waar te maken.

Naast taferelen van strijd, nederlagen, kleine overwinningen, blijdschap en droefheid, vinden wij vooral in het stuk de mooie beschermende rol van priester Daens, die als symbool van de ontvoogding de geschiedenis is ingegaan.

Een stuk in veel taferelen: in het huis van Pieter Daens, in het bisschoppelijk paleis, in de Kamer, op straat, in de fabriek. Een volksstuk voor alle militanten uit de strijd... en ook voor anderen. Misschien voor iedereen. Vooral voor de mensen die geloven dat iedereen recht heeft op een menswaardig bestaan.

Het stuk wordt in een “Vlaams” gespeeld. Sommige teksten zijn authentiek en lijken misschien verouderd van taal, andere werden in werkelijkheid in het Frans gesproken, de taal van de overheid, maar omwille van de herkenbaarheid van de dialoog en de situatie hebben wij ze in hetzelfde Vlaams laten

debiteren.

En dan maar hopen dat wij de gedachten, het tijdsbeeld en de bittere strijd van die historische periode bij u kunnen overbrengen.

Gaston Van der Gucht, auteur

Gaston Van der Gucht (°1922) groeide op in Mere, waar de daensisten nog in 1925 vijf gemeenteraadsleden hadden.

Van zijn hand zijn 3 massaspelen “Het Mariaspel van Lebbecke” (destijds door het Davidsfonds bekroond), “Frere Pachters”, het boerenkrijgopenluchtspel van Overmere en “De Heksen van Laarne”. Voor toneel schreef hij eerst enkele ernstige stukken, maar later hield hij het meer bij volkse blijspelen.

Daarnaast schreef hij nog een vijftiental stukken voor het jeugdtheater. Gaston Van der Gucht schreef aanvankelijk kortverhalen en jeugdboeken. Enkele van zijn meest gelezen jeugdboeken werden vertaald. Verschillende werken werden bekroond: “Doorbijten Maaïke” (bekroond), “Bunkerratten” (bekroond), “Boefjes uit mijn straat” (bekroond), “Geitenregen”, “Madonna van de Knechtjes” (bekroond), “Olifantenwraak” (bekroond), “Vrijbouter, wie wint”, “Als rode bessen op de huid”, “Handkoffertje”, enz.

Hij schreef ook een paar romans: “Deling van het Brood”, “God in de Stad”, “De Moordenaar leeft gelukkig” (bekroond), “Ploeg”.

Op aanvraag schreef hij het jubileumspel “DAENS” naar aanleiding van 100 jaar Rerum Novarum. De opvoeringen in 1991 werden verzorgd door de toneelkring Zucht naar Kunst uit Wetteren en georganiseerd door FAKREA (Federatie van Arbeiders voor Amateuristische Kunstbeoefening en Creativiteit) in samenwerking met KWB-verbonden.

Het IJzermonument, met de IJzertoren, de Paxpoort, de crypte en het omringende domein, werden bij decreet van 23 december 1986 uitgeroepen tot Memoriaal van de Vlaamse Ontvoogding. Wegens hun historische en sociaal-culturele waarde werden de toren, de Paxpoort en de crypte bij ministerieel besluit van 10 november 1992 beschermd als monument en de bedevaartweide als dorpsgezicht.

Toen enkele jaren geleden begonnen werd met de restauratie en renovatie van de IJzertoren, voelde het IJzerbedevaartcomité zich verplicht om aan de toren ook een inhoud te geven. Het wilde op een didactisch verantwoorde en eigentijdse wijze de idealen van 'zelfbestuur, nooit meer oorlog en godsvrede' uitdragen, niet alleen op die ene zondag van de jaarlijkse IJzerbedevaart maar het hele jaar door.

Over tweeëntwintig verdiepingen wordt een tentoonstelling uitgebouwd, waarin de Vlaamse ontvoogdingsstrijd geëvoceerd wordt.

In maart 1999 was de eerste fase van de museale invulling voltooid: de verdiepingen 22 tot 14, die een beeld geven van de Vlaamse bewustwording van in het prille begin tot 1918. De ontwikkeling van de Vlaamse Beweging tijdens de Grote Oorlog krijgt hier op een originele manier de aandacht, onder meer door de reconstructie van een loopgracht. Vanuit de panoramazaal (verdieping 22) krijgt de bezoeker een beeld van het weidse en nu vredige landschap waar tussen 1914 en 1918 een verwoestende en moordende oorlog werd uitgevochten. Vorig jaar kwamen honderdduizend mensen de toren bezoeken, heel veel jonge mensen onder meer via schoolreizen. Op 23 maart van dit jaar werd het tweede deel van het museum geopend: de verdiepingen 13 tot 9, met een beeld van de jaren 1918 tot 1950. Met aandacht voor onder meer de evolutie van het stemrecht, de verfransing van Brussel, de zelfbestuurgedachte, de coöperatieven, de vernederlandsing van de Gentse universiteit, de *flandriens* en de Ronde van Vlaanderen, de mobilisatie, bezetting, bombardementen en schuilkelders, de repressie, Hiroshijima, de Koningskwestie, De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Mee door de schenking van tientallen sponsors en vier gemeentebesturen komt op de verdiepingen 12, 13 en 14 ook de Daensistische Beweging aan bod en haar invloed op de sociale strijd en de Vlaamse ontvoogding. Aan de lagere verdiepingen wordt nog volop

gewerkt. Zo zal de achtste en zevende verdieping gewijd zijn aan Guido Gezelle; de zesde aan de IJzerbedevaarten. Op de gelijkvloerse verdieping vindt de bezoeker een auditorium waar hij een videoprojectie kan bekijken, een kapel met glasramen van Eugeen Yoors naar tekeningen van onder andere Joe English, een winkel en een infobalie.

De IJzersymbolen, gesneuvelde soldaten uit de Grote Oorlog uit elke Vlaamse provincie, werden in de jaren 1930 in de crypte onder

IJzertoren

de eerste IJzertoren begraven. Maar in de jaren 1980-1990 was de crypte hoognodig aan restauratie toe, onder meer door waterinsijpeling, scheuren en barsten. Begin 1990 was het zelfs gevaarlijk om ze te betreden wegens betonmoeheid. Restauratie was bijna onmogelijk. Vandaar dat een heel nieuw concept werd bedacht dat gestalte krijgt in een waardig mausoleum. Daarin blijven de restanten van de oude IJzertoren volledig zichtbaar. De werken werden op 11 november hervat en het is de bedoeling dat ze nog vóór de bedevaart van dit jaar af zijn.

Het hele plan voor de herinrichting van de IJzertoren kreeg de benaming 'project 2002'. Bedoeling is met de viering van zevenhonderd jaar Guldensporenslag het project af te ronden. Een andere reden is dat in 2002 de 75ste IJzerbedevaart plaats vindt. De organisatoren willen in dat jaar Vlaanderen een volwaardig museum van de Vlaamse Ontvoogding aanbieden.

Een bezoek aan het museum begint bovenaan. Er is een lift die de bezoeker naar de bovenste 22ste verdieping brengt. Al kijkend en lezend daalt men af. Wie moeite heeft met de trappen, kan de lift nemen die om de drie verdiepingen tot stilstand kan worden gebracht.

F.V.C.

Voor meer informatie: vzw Bedevaart naar de Graven aan de IJzer, IJzerdijk 49, 8600 Diksmuide. Tel.: 051 / 50 02 86 - fax: 051 / 50 22 58.

De werkmanstreinen

In België reed de eerste trein op 5 mei 1835 van Brussel naar Mechelen, op het eerste deel van de twee assen die van noord naar zuid en van oost naar west door het land zouden lopen. Op dat 'kruis' werden privé-spoorweglijnen aangesloten ten behoeve van de prille industrie.

Het liep evenwel niet van een leien dakje. Tegen het einde van de 19de eeuw waren er zoveel klachten over die spoorlijnen dat de

Uitgelezen

Belgische staat alle lijnen nationaliseerde. Maar de wantoestanden bleven. De stations waren slecht onderhouden, de treinen waren ouderwets en hadden dikwijls vertraging, politici bemoeiden zich met de exploitatie en het investeringsbeleid.

De liberalen droomden van economische groei dankzij een reservoir van 'brave' werknemers en de katholieken wilden de 'dorpsmoraal' bewaren. En dus ging de liberale regering in op het voorstel van de katholieken om gesubsidieerde 'werkmanstreinen' in te leggen. Zo konden de arbeiders overdag in de fabrieken werken en toch 'brave dorpeelingen' blijven.

Er werden 'werkmanswagens' aan de gewone treinen vastgemaakt. Die derdeklasserijtuigen waren niet comfortabel en vaak niet meer dan beestenwagens. De arbeiders stonden bloot aan regen, wind en koude, aan rook en vuil. Pas in 1835 kregen die rijtuigen een dak, maar de afsluiting van de vensteropeningen bestond nog altijd alleen maar uit gordijnen. Elke verbetering in derde klasse leidde ook tot verbeteringen in de tweede en eerste klasse. Want comfort in de derde klasse zou de tweedeklassereizigers wel eens kunnen aanzetten om in de goedkopere derde klasse te reizen.

De werklieden die derde klasse reisden, waren handarbeiders die per dag en per stuk werden betaald. Of landbouwers die seizoengebonden migreerden, hun gezin thuis achterlieten en na het seizoen werk zochten in hun dorp. Onder de pendelaars waren echter veel kinderen en oudere werknemers. Welgestelde heren meenden dat kinderen van twaalf of dertien jaar het liefst in de fabrieken in hun woonbuurt konden werken, maar deden weinig om ze in hun eigen streek te houden.

Elke morgen vertrokken werkmanstreinen naar de Belgische industrie- en mijncentra. Werkgevers pasten hun ploegenstelsel aan de dienstregelingen van de treinen aan.

Arbeiders werden op de treinen alleen maar 'geduld'. Als reactie op de mistoestanden en hun vernedering braken in 1905 twee keer rellen uit. In het parlement protesteerden socialisten en priester Daens tegen de erg onheuse behandeling van de pendelaars. Maar de katholieke minister van spoorwegen trachtte de rellen te relativiseren. Hij verweet de socialisten dat ze probeerden in de gunst van de arbeiders te komen. Hij beweerde ook dat de steden een verderfelijke invloed uitoefenden op de arbeiders. Door de werkmanstreinen konden ze 's avonds naar hun gezinnen op het platteland terugkeren en aan dat gevaar ontsnappen. De socialisten van hun kant beschuldigden de minister van vijandigheid tegenover de steden en de arbeiders. Ze verwezen naar de vele uren die pendelaars onderweg moesten doorbrengen, vaak veel te veel uren omdat er op het spoor gewerkt werd, en naar de voordelen van een nationale arbeidsmarkt voor de werkgevers. De werkmanstreinen dienden de belangen van de industrie en niet die van de arbeiders, beweerden ze. Toch eisten ze niet dat de werkmanstreinen werden afgeschaft. Want op die treinen konden ze contacten leggen met arbeiders en ze beïnvloeden en konden ze gemakkelijker hun ideeën in ver afgelegen dorpen verspreiden. De liberalen en katholieken beklagden er zich vaak over dat de coupés van de werkmanstreinen tot rijdende socialistische bijeenkomsten waren verworpen.

In juli 1926 werd de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen opgericht. De Belgische regering bleef eigenaar van het nationale spoorwegnet, maar vertrouwde de exploitatie ervan voor vijfenzeventig jaar toe aan de NMBS. Het werd een typisch Belgisch compromis, waarin de schemerverhouding tussen regering, parlement en spoorwegmaatschappij tot vandaag voor moeilijkheden blijft zorgen.

F.V.C.

Bronnen: *Sporen in België. 175 jaar spoorwegen, 75 jaar NMBS*, Universitaire Pers, Leuven; *De werkmanstreinen*, in Knack, 02.05.2001, pp. 142-148.

De berg van Caspar

Egbert Aerts (°1941) debuteerde in 1972 in *Dietsche Warande en Belfort* met het verhaal 'Zondagmorgen'. Hij publiceerde essays, verhalenbundels en de romans *De Terugkeer van Werner Meyrink*, *Andersen of de ring rond Brussel*, *Thuiskomst te Brugge* (vertaald in het Italiaans). Vorig jaar verscheen zijn jongste roman *De berg van Caspar*.

Wie Egbert Aerts leest, wordt een eenzame wandelaar die langzaam verdwaalt in een bos dat door nevels en mistlierten omgetoverd wordt in een mysterieus labyrint, en waar zich bijna sacrale rituelen afspelen tijdens de zoektocht naar 'de blauwe bloem'. "Tief im Walde blüht die blaue Blume" is een van de bekendste verzen van de romantische Duitse dichter Novalis, een van de lievelingsdichters van Aerts. Het thema van de blauwe onvindbare bloem komt dan ook niet toevallig meermaals voor in de romankunst van Aerts, ook in dit laatste boek.

De rijkdom van het boek *De berg van Caspar* zit hem in de meerduidige poëtische taal en de drievoudige gelaagdheid.

De eerste laag is het eenvoudige verhaal van een man die zich op een vakantiestrand in het Welshe Nevern terugtrekt op het eenzame eiland van zijn verbeelding, omdat hij de maatschappij ervaart als één leugen. In een mengsel van realiteit en droom luistert hij naar wat een vrouw in steeds wisselende gedaanten hem vertelt over haar en zijn leven. Tenslotte ontmoet hij een oude man die Caspar heet en voor wie Christus (van wie hij een houten beeld maakte) het enige referentiepunt is.

De tweede laag is van psychologische aard: dit eenvoudige verhaal wordt allesbehalve eenvoudig gebracht maar in een soort nevel van psychologische verhaalfragmenten, dialogen en menselijke (hier vooral vrouwelijke) opsplitsingen.

De derde laag is de mythische dimensie die zich, dwars doorheen het verhaal en de verhalen in het verhaal, openbaart aan de aandachtige lezer.

Deze drie lagen versmelten in dit boek tot één fuga. En in dit fugatisch werkstuk kan de herlezer naast de geladen structuur ook tal van symbolen ontdekken.

Zo bijvoorbeeld het getal 'dertien' of de spiegel of de arend die de ultieme verwijzer wordt naar het onbereikbare en naar de

evangelist Johannes die op de Patmosberg het visioen van de Apocalyps aanschouwde. Voeg daarbij het symbolische territorium waar het verhaal zich afspeelt: een verlaten eiland met een verlaten huis met een spin en een houten Christuskruis als de metgezellen van de bewoner, met hoger op het eiland de bron, het labyrint, de ruïne, het kasteel en tenslotte de berg. Kortom, zoveel symboliek die verwijst naar de romantische Duitse schilder Caspar Friedrich, met wie de auteur zich vereenzelvt.

Niet toevallig staat op de kaft van het boek een schilderij van Caspar Friedrich met een verlaten berg in de mist en met op de bergtop een naalddun Christuskruis. Niet toevallig heet de mysterieuze Christusbeeldhouwer op het eiland ook Caspar. Niet toevallig ontmoeten wij in de nevelen van dit verhaal de namen van de mythische berg Patmos, de rots Lorelei, de schilder Grünewald, de dichter Hölderlin, en meerdere verwijzingen naar én identificaties met de Griekse mythen.

In zijn postmoderne structuur herinnert de roman aan het experimentele werk van Italo Calvino. Maar Aerts is oprechter in zijn zoeken. Dwalend in herinnering en herhaling is het steeds de waarheid die hij beoogt. Zijn waarheid, het oplichten en samenvallen van herinnering, mythe en verlangen.

De berg van Caspar is geen gemakkelijk boek. De lezer moet zich volledig vrij maken, uittreden uit onze jachtige tijd om binnen te treden in de tijd van de binnenstilte. Pas in die stilte kan hij opgaan in een liturgisch ritueel en in een poëtisch beleven.

F.V.C.

Bronnen: EVC in *Verba*, jg. 3, nr. 2, mei 1999; H. Van de Perre, lezing in Sint-Niklaas: 16.04.2001. *De berg van Caspar*; uitgeverij VERBA, Oudstrijdersstraat 25, 1 700 Dilbeek.

Priester Daensfonds

45 / 25 jaar

In ons volgende nummer van Daens Vandaag wordt uitvoerig ingegaan op het ontstaan en de evolutie van het Priester Daensfonds, wordt ruim aandacht besteed aan de vele personen die het Priester Daensfonds hebben mogelijk gemaakt en aan de vele initiatieven die het in de loop van de jaren heeft genomen. Willy De Turck, huidig ondervoorzitter van het Fonds, was een van de stichters en is al die jaren actief geweest in het Fonds. Hij kent niet alleen de officiële geschiedenis maar ook het verborgen en anonieme werk van tientallen sociaalvoelende idealisten. Uit zijn herinneringen en documenten distilleerde hij een historische kroniek.

Ons volgende nummer wordt dan ook een feestnummer van 24 of 28 bladzijden. Hieronder als voorsmaak een losse greep uit ons rijk gevarieerd fotoarchief.

Juul Terryn, Benedikt De Cock en Alexander De Vos, in 1956-57 medestichters van het Priester Daensfonds.

Stijn Coninx (rechts), regisseur van de film "Daens" en erelid van het Priester Daensfonds, reikt de Daensprijs uit (Aalst, juni 1993)

Voorjaarsactiviteit in Welle met Wilfried De Metsenaere als gastspreker (april 2000)

Dag tegen de armoede met Richard Celis, Maurits Coppie
en Herman De Croo
(Aalst, oktober 1995)

Smid Lambrecht-herdenking in Outer
(april 1995)

Daensdag 1999 met Herman Suykerbuyk (midden) als gast-
spreker.

Voorjaarsactiviteit in
Okegem
(april 1993)

Daensdag 1996: op de
Werf in Aalst bij het
standbeeld van Daens.

Sedert 1 maart is het Priester Daensfonds ook te vinden op het Internet.
Start je browser en open met:

www.daens.org

en na enkele seconden heb je onze website op uw scherm.

Je vindt er volgende items:

- **Doelstellingen:** het doel en de vier kernthema's van onze vereniging.
- **Raad van Beheer:** alle leden van de Raad van Beheer met hun functie, adres, telefoonnummer en noem maar op.
- **Activiteiten:** alle activiteiten die georganiseerd worden door het PDF. Die worden uiteraard regelmatig aangepast.
- **Daensdag:** het volledige programma van de Daensdag, zodra dit programma vastligt.
- **Stop de Armoede:** onze inbreng bij het streven naar minder armoede en sociale uitsluiting.
- **Lidmaatschap:** wat kosten onze verschillende soorten lidmaatschap?
- **Tijdschrift *Daens vandaag*:** de voornaamste artikels uit de laatste nummers.
- **Brochure "Daens en het daensisme":** alles wat je wou weten over deze nieuwe brochure met uiteraard enkele artikels uit die bewuste brochure.
- **Film "Daens":** een korte evocatie van de film Daens van Stijn Coninx.

Priester Daensfonds

Welkom op de website van het Priester Daensfonds
Met de linkerframe kan u navigeren

PRIESTER DAENSFONDS

SLAAF NOCH BEDELAAR MAG DE ARBEIDER ZIJN
HIJ MOET EEN VRIJ EN WELVAREND MAN WEZEN

Copyright © 2001 [K.D. Webdesign]. Alle rechten voorbehouden.

Inlichtingen en reacties kan je kwijt op ons adres:

info@daens.org
daens@pandora.be

Smid Lambrecht, Outer

Men gunde mij geen zerksteen op mijn graf...
Ach, hoe ik mij afgebeeld heb in de strijd
tot mijn krachten smolten als was
en ik in mij de worm van de vernieling voelde.
Hij beet mij en holde mij uit
terwijl mijn stem klonk als een klok
over de dorpen, ver in 't rond.
De rijken bekampten mij, het volk had mij lief,
koud bleef de oven in mijn smidse.
Ah koud! Ik gloeide van vuur dat mij verbrandde.
Het dreef mij voort naar de armen,
de stumperds, de slaven. Ziet ze daar staan
gekromd onder dwang, terwijl ze toch zelf
hoog kunnen rijzen in gewonnen vrijheid.
Het lag in hun macht maar ze durfden niet
te veel de onderdrukking gewoon.
Ieder zijn loon, ieder zijn fierheid,
Volk van Vlaanderen, dat wilde ik voor U.

Frans Sterck, Aspelare

Ik was een boerenzoon
maar met de hulp van advocaat Van Langenhaecke
werd ik landmeter en drukker van de Klokke Roeland.
Ik was niet sterk en stotterde
en wierp mij volop in de strijd van de christen-democratie
en terwijl ik de menigte toesprak,
was mijn tong ontbonden en bezield. Overal trok ik rond
met smid Lambrecht en pastoor Daens,
maar ik was te zwak en de strijd takelde mij af.
Zo was mijn levensloop niet lang,
ik brak als een geknakte plant
omdat de last groter was dan de kracht.
Toch zal niemand kunnen spreken
over de strijd van de christen-democraten
zonder te denken aan de vroeg gestorven strijder.

Uit "De familie Daens" door Luc Delafortrie, Brugge, 1989.

Art. 1

Het Priester Daensfonds reikt in 2002 de driejaarlijkse “Daensprijs” uit aan een maatschappelijk-sociaal project. Hiermee onderstreept de organisator het belang van de sociale dimensie in de Vlaamse beweging. Deze prijs heeft een minimale waarde van

Priester Daensprijs 2002 Reglement

200.000 BEF of meer.

Art. 2

De Raad van Beheer van het Priester Daensfonds beslist autonoom over de toekenning, hierin geadviseerd door onafhankelijke deskundigen. De organisator behoudt zich het recht voor om deze prijs al dan niet uit te reiken, na kennisname van de ingediende kandidaatstellingen.

Art. 3

- Om in aanmerking te komen voor de Daensprijs 2002 dienen kandidaten rekening te houden met de hierna vermelde criteria:
 - Het betreft initiatieven, die vanuit per-
- soonlijk engagement, vrijwilligersinzet en/of sociaal burgerschap bijdragen tot de verbetering van de levenskwaliteit.
- Deze initiatieven kunnen de vorm aannemen van een vzw, een feitelijke vereniging, een project dat deel uitmaakt van een bredere organisatie, enz.
- De doelgroep (d.w.z. diegenen waarvan het initiatief beoogt de levenskwaliteit te bevorderen) dient geheel of overwegend te bestaan uit sociaal zwakkeren. Dit kunnen o.m. zijn (niet-limitatieve opsomming): oudere zorgbehoevenden, lagergeschoolden, schoolmoeë jongeren, generatie-armen, mentaal gehandicapten, mensen met psychische nood, vluchtelingen, migranten, derde wereld,... Het is mogelijk dat een initiatief zich richt tot meerdere doelgroepen.
- Essentieel is het engagement, dat geheel of in hoofdzaak vrijwillig dient te zijn. Beperkte professionele ondersteuning is

mogelijk. Het kan gaan om vrijwilligerswerk in de vrije tijd, sociaal engagement tijdens en op het werk, burgerengagement, enz. Het initiatief mag geen winstgevende doelstelling hebben.

- Het kan om organisaties gaan die speciaal opgericht zijn voor dit doel, maar ook om reeds bestaande organisaties met een bredere doelstelling (een bedrijf, een school, een kerkgemeenschap, een vakbond,...) die zich op bijzondere wijze beijeren voor zwakkeren.
- Het betreft initiatieven gesitueerd (geheel of hoofdzakelijk) in Vlaanderen, hetzij wat de initiatiefnemer betreft en/of de doelgroep en werking. Ook Vlaamse initiatieven in Brussel komen in aanmerking.

Art. 4

Bij de selectie worden de initiatieven getoetst aan kwalitatieve kenmerken:

- het vrijwillig engagement van de kant van de initiatiefnemer;
- de effectiviteit in het realiseren van de doelstelling in hoofde van de doelgroep;
- de originaliteit, creativiteit en exemplarische waarde van het initiatief;
- de opmerkelijkheid van het opzet in het geheel van de Vlaamse welzijnsinzet.

Art. 5

De inzendingen worden ingewacht tegen uiterlijk 31 december 2001.

Art. 6

De kandidaturen dienen te bestaan uit een gemotiveerde kandidaatstelling, die vergezeld is van de nodige documenten ter staving, zoals:

- werkingsverslag;
- brochures of andere publicaties;
- financiële gegevens;
- berichtgeving in de pers.

Art. 7

De laureaat van de Daensprijs 2002 verbindt er zich toe om het geldbedrag dat verbonden is aan de Daensprijs integraal te besteden aan het gelauwerde initiatief. Hij zal hierover verslag uitbrengen en aan het Priester Daensfonds alle noodzakelijke inlichtingen bezorgen, uiterlijk binnen het jaar na toekenning.

Beschermende Leden 2001

Priester Daensfonds

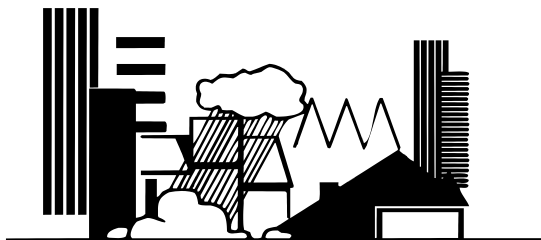
Christelijke Mutualiteit - Aalst
Pieter Amerijckx, Gent
Blanche De Baere, Waregem
DAVS, Aalst
Tony Derde, Aalst
Andries De Schepper, Evergem
Willy De Turck, Leuven
Wilfried Dhondt, Ninove
Gemeentebestuur Herzele
Gilbert Garré - Merelbeke
Rob Librecht, Vlierzele
Geert Sonck, Knokke
Herwig Sonck, Denderleeuw
Stichting Emiel Van De Gucht, Brussel
Piet Van Eeckhaut, Gent

Maak Vlaanderen onafhankelijk

Word lid van de Vlaamse Volksbeweging

Secretariaat: 053 / 77 46 99

BOUWBEDRIJF VAN HERREWEGHE

*FAMILIAAL GESTRUCTUREERD BOUWBEDRIJF
MET EEN JARENLANGE ERVARING*

*Honderden referenties
nieuwbouw, appartementsbouw,
industriebouw, openbare werken*

Verbrandhofstraat 34
9300 AALST
(053) 77 18 12

VHW

ISOLATIE

- ! erkend dealer meest kwalitatieve isolatieproducten
- ! alle producten op voorraad
- ! gratis vrijblijvende prijsoffertes
- ! eigen studiedienst voor berekening van isolatie
- ! nieuw in ons gamma, plaatsen isolerende chappe
- ! speciale kortingen voor doe-het-zelvers

Voor inlichtingen
VHW ISOLATIE
Verbrandhofstraat 34
9300 AALST
tel (053) 77 18 12
fax (053) 77 12 20

Interbrew

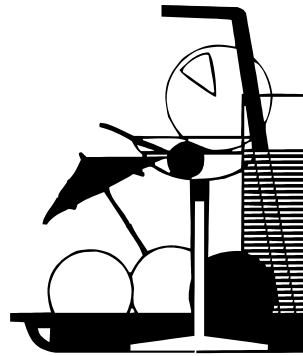

St. Jorisstraat 21 - 23
9300 Aalst
Tel.: 053 / 77 03 72
Fax 053 / 77 04 82

Ginette Hereman

Klein- en groothandel
horecabenoedigheden- alu-vormen
alle verpakkingen - pick-up letters
seizoen decoratie - doopartikelen

TAVERNE - RESTAURANT 't Land van Riem

Grote Markt 4 - 9300 Aalst
Tel.: 053 / 77 49 85

Weekdagen vanaf 11 u.
Zaterdag vanaf 10 u.
Zon- en feestdagen vanaf 11 u. 30
De keuken is doorlopend open vanaf 11 u.30

Voor vergaderingen, reünies en etentjes is er op
de 1ste verdieping een zaal ter beschikking

Estaminet Den babbelaer

waar gezellig keuvelen
een kunst is

TAPAS VARIADAS Spaanse Wijnen

Bourgondische sfeer
met een zuiders tintje

Klapstraat 3 - 9300 Aalst
Tel.: 053 / 77 58 96

Dagelijks open vanaf 16 u.
Zon- en feestdagen gesloten

**KEN JE DE ZEVEN
GOEDE REDENEN
OM JE HUWELIJSLIJST BIJ
DE STER TE LEGGEN ?**

BON

Stuur ons deze bon, U verneemt ze alle
zeven en U ontvangt kosteloos en
vrijblijvend een kosteloze dokumentatiemap

Naam _____
Adres _____
Gemeente _____
Huwelijksmaand _____

♂ DE STER

Kapellestraat 2-4-6
Molenstraat 6-7-9-13-16
9300 Aalst
Tel.: 053 / 21 19 30

PEDILUX N.V.

Kerkstraat 18 - 9300 Aalst
Tel. 053 / 78 00 42

SCHOENEN - mode en comfort
in verschillende breedten
ook voor losse schoenzolen

Orthopedische schoentechniek
Steunzolen
Voetverzorging
Podologie
Therapeutische kousen

Een degustatie in

VISRESTAURANT

KELDERMAN

De gezelligste manier om bij elkaar te zijn

terras - tuin - privé-parking

Gesloten op woensdag en donderdag

Parklaan 4 - 9300 Aalst

Tel.: 053 / 77 61 25

Fax: 053 / 78 68 05

KLEDING SINT-ELOOI

Esplanade 1 - 9300 Aalst

Tel.: 053 / 21 15 71

Antwerpia

BANKETBAKKERIJ

*als u houdt
van kwaliteit*

Geraardsbergsestraat 38
9300 Aalst
053 / 21 35 33